

3.MEKTUP

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Pazar, 05 Mayıs 2024 15:33 -

teşbihinin letafetini, belâğatını gör.

Sonra ۞۞۞۞ ۞۞۞۞۞۞۞ ۞۞۞۞۞۞ ۞۞۞۞۞۞ ۞۞۞۞۞۞۞۞ ۞۞۞۞۞۞۞ ۞۞۞۞۞۞۞۞ ۞۞ ۞۞۞۞۞۞۞۞۞۞۞۞
 âyeti hatırıma geldi ki; zemin müsahhar bir sefine, bir merkûb olduğunu işaret ediyor. O
 işaretten kendimi feza-yı kâinatta sûr'atle seyahat eden pek büyük bir geminin yüksek bir
 mevkiinde gördüm. At ve gemi gibi bir merkûbe binildiği zaman kiraeti sünnet olan ۞۞۞۞۞۞۞۞
 .okudum âyetini ۞۞۞۞۞۞۞۞۞۞ ۞۞۞۞ ۞۞۞۞۞۞ ۞۞۞۞۞ ۞۞۞۞ ۞۞۞۞۞ ۞۞۞۞۞۞۞ ۞۞۞۞۞۞۞

(Orjinal Sayfa17)

Hem gördüm ki: Küre-i Arz şu hareketle, sinema levhalarını gösteren bir makina vaziyetini aldı; bütün semavatı harekete getirdi, bütün yıldızları muhteşem bir ordu gibi sevke başladı. Öyle şirin ve yüksek manzaraları gösterdi ki, ehl-i fikri mest ü hayran eder. "Fesühbanallah!" dedim; ne kadar az bir masrafla ne kadar çok ve büyük ve garib ve acib, âlî ve gâî işler görülüyor. Bu noktadan iki nükte-i îmaniye hatıra geldi:

Birincisi: Birkaç gün evvel bir misafirim bana sual etti. O şüpheli sualin esası şudur: Cennet ve Cehennem pek çok uzaktırlar. Haydi ehl-i Cennet, lütf-u İlâhî ile berk ve burak gibi uçarak Haşirden geçerler, Cennet'e giderler. Fakat ehl-i Cehennem, sakil cisimleri ve büyük ve ağır günahların yükleri altında nasıl gidecekler? Hangi vasıta ile?

İşte hatıra gelen şudur: Nasılki meselâ Amerika'da, bütün milletler umumî bir kongreye davet edilse, her millet büyük gemisine biner, oraya gider. Öyle de: Bahr-i muhît-i kâinata, bir senede yirmibeş bin senelik uzun bir seyahata alışan Küre-i Arz; ahalisini alır, gider mahşer meydanına boşaltır. Hem her otuzüç metrede bir derece-i hararet tezayüd ettiği delaletiyle, merkez-i Arz'da bulunan Cehennem ateşinin hadîsçe beyan olunan derece-i hararetine muvafık ikiyüz bin derece-i harareti taşıyan ve hadîsin rivayatına göre, dünyada ve berzahta büyük Cehennem'in bazı vazifelerini gören ateşini Cehennem'e döker; sonra emr-i ilahî ile daha güzel ve bâki bir surete tebeddül eder; âhiret âleminden bir menzil olur.

Hatıra gelen ikinci nükte: Sâni'-i Kadîr, Fâtır-ı Hakîm, Vâhid-i Ehad kemâl-i kudretini ve cemâl-i hikmetini ve delil-i vahdetini göstermek için, pek az birşeyle çok işleri görmek; pek küçük birşeyle, pek büyük vazifeleri gördürmeyi âdet etmiştir. Bazı Sözlerde demiştim ki: Eğer bütün eşya bir tek zâta isnad edilse, vücub derecesinde bir sühûlet, bir kolaylık peyda eder. Eğer eşya müteaddid sâni'lere, esbablara isnad edilse; imtina' derecesinde bir suûbet, bir müşkilât ortaya düşer. Çünkü bir zabıt gibi veya usta gibi bir tek zât, kesretli efrada ve kesretli taşlara bir fiil ile, bir hareket ile ve sühuletle bir vaziyet verip bir netice hasıl eder ki, eğer o vaziyeti alması ve o neticeyi istihsal etmesi, o ordudaki efrada ve o direksiz kubbedeki taşlara havale edilse; pek çok fiillerle, pek çok müşkilâtla, pek çok karışıklıklarla ancak yapılabilir.

İşte şu kâinattaki raks u deveran, seyr ü cvelan ve temâşâ-i

(Orjinal Sayfa18)

tesbihfeşan ve fusûl-i erbaa ve gece-gündüzdeki seyeran gibi ef'al, eğer vahdete verilse; birtek zât, birtek emirle, birtek küreyi tahrik ile mevsimlerin değişmesindeki acâib-i san'atı ve gece

3.MEKTUP

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Pazar, 05 Mayıs 2024 15:33 -

gündüzün deveranındaki garâib-i hikmeti ve yıldızların ve Şems ve Kamer'in sûrî hareketlerinde şirin temâşâ levhalarını göstermek gibi o âlî vaziyetleri ve gâlî neticeleri istihsal eder. Çünkü umum mevcudat ordusu Onundur. İstese, Arz gibi bir neferi, umum yıldızlara kumandan tayin eder; koca Güneş'i, ahalisine ısıtıcı ve ışık verici bir lâmba ve elvah-ı nukuş-u kudret olan fusûl-i erbaayı da bir mekik ve sahâif-i kitabet-i hikmet olan gece gündüzü de bir yay yapar. Herbir gününe, ayrı bir şekilde bir Kamer'i göstererek, evkatın hesabı için takvimcilik yaptırır.. ve yıldızların kendilerine, raksa gelen ve cezbeden rakseden melâikenin ellerinde süslü ve şirin, parlak nazenin misbahlar suretini vermek gibi, Arz'a ait çok hikmetlerini gösterir. Eğer bu vaziyetler, umum mevcudata hükmü ve nizamı ve kanunu ve tedbiri müteveccih olan bir zâttan istenilmezse, o vakit umum güneşler, yıldızlar, hakikî hareket ile ve hadsiz bir sür'atle hadsiz bir mesafeyi her gün kat'etmeleri lâzım gelir.

İşte vahdette nihayetsiz sühûlet ve kesrette nihayetsiz suûbet bulunduğundandır ki; ehl-i san'at ve ticaret, kesrete bir vahdet verir, tâ sühûlet ve kolaylık olsun, yani şirketler teşkil ederler.

Elhasıl: Dalalet yolunda nihayetsiz müşkilât var, hidayet ve vahdet yolunda nihayetsiz sühûlet var.

□□□□□□□□ □□□□ □□□□□□□□□□

Said Nursî